

be kell látnia a magyar protestánsok legjavának is, hogy hamis utakra terelik őket s az igazságot az ő számukra is Prohászka hirdeti. És akkor el fogják hagyni, mert el kell hagyniok hamis prófétaikat. Krisztust hiszik s magyarok akarnak maradni. Nos akkor nem nehéz a választás, melyik táborhoz csatlakozzanak. Hamisság — vagy igazság. Nemzetbontás — vagy összetartás. Vagy tülekedés — vagy keresztényszociális munkálkodás. Gyűlölség vagy szeretet. Bánffy — vagy Prohászka. *

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 9.

Elnök: *Füstli Gyula.*

A mai ülés tíz órakor kezdődik. Elnöki irományok bemutatása után, felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe *Eitner* Zsigmond a december 2-iki császárbülső miatt kicsapott győri tanítójelöltek ügyében fog interpellálni a közoktatásügyi miniszterhez.

Ezenkívül *Maniu* Gyula a balászfalvi emlékkereszt lerombolása ügyében fog interpellálni.

Az interpellációkra fél 2 órakor térnek rá. *Következik, az ipari tulajdon védelmére alakult Ipari Unió köztársasági belépéséről szóló javaslat tárgyalása.*

A Ház *Brászay* Zoltán előadásában vita nélkül elfogadja a javaslatot.

Ugyancsak vita nélkül elfogadják az ipari tulajdon érdekében Németországgal kötött egyezményt.

Következik az iparban alkalmazott nők éjjeli munkájának tilalma iránt Bernben kötött nemzetközi egyezmény beiktatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Szatmári Mór előadó ismerteti a javaslat nagy szociális és humanitárius fontosságát. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

A javaslatot vita nélkül elfogadták.

Rátérnek ezután a honvédség részére megrendelt ismételt fegyverek beszerzéséről intézkedő javaslat tárgyalására.

Hammersberg László ismerteti a javaslatot, melyet vita nélkül elfogadnak.

Az állami számvitelről szóló javaslatot tárgyalják ezután *Hencz* Károly előadásában.

A javaslatot vita nélkül elfogadják.

zúzza azt a rabigát, melyet lelketlen, erkölcsi tartalom nélkül való külsőségek a nép vállára raktak.

Magukban a külsőségekben nincs erő: az érem csak ércdarab, ha alatta nem dobog egy szív, melynek birtoka a tisztaság; a zászló erkölcsi szimbóluma csak a selyem anyaga lesz, ha alatta nem oly leventék sorakoznak, kiket az egy szent meggyőződés, a hit elveihez való tántoríthatatlan hűség köt össze és fűz a zászlóhoz.

Jézus erkölcsstanának, melynek központja mindig a benső, elengedhetetlen következménye a gyónás. Megfagyott földtől nem várhatod a mag megérlelését: csak teljesen kinyílt szív lehet a nevelés termő talaja. Emberismeret nélkül az ember sem önmagát, se mászt nem tud nevelni; bizalom nélkül a szív kínai fallal körülvett, bevehetetlen vár. De hol lehet az embernek önmagát egy erkölcsi tükörben hibében meglátni, ha nem a gyónásnál? Mikor tud a szív bizalmasabban beszélni, ha nem ekkor? Hol lehet az erkölcsi érzéket finomítani, az akaratot edzeni, ha nem ezen intézmény által, melyben a tiszta bánat és az elszánt erősfogadás birtokában jelenik meg az ember az erkölcsi rend Istene előtt, a ki az ember lelki működésére a kegyelemnek üdítő és erősítő esőjét önti. Nincs az a szülői szeretet, mely oly bizalmat és oly szent elhatáro-

Következik a pestis és kolera ellen való védekezés tárgyában kötött nemzetközi szerződés tárgyalása, Horváth József (marosújvári) előadásában.

E javaslatot szintén hozzászólás nélkül fogadják.

Elnök ezután öt perc szünetet ad,

Szünet után *Maniu* Gyula interpellál. Panasolja, hogy az igazságszolgáltatás még mindig nem tett megtorló lépéseket a balászfalvi emlékmű lerombolása miatt.

Günther Antal igazságügyminiszter: A legnagyobb higgadtságra volt szükség, hogy *Maniu* alaptalan vádjaira válaszoljon. A balászfalvi ügyben a hatóság azonnal megindította az eljárást, *Maniu* állítása tehát nem igaz. A *Maniu* vádjai alkalmasak arra, hogy a jogrendbe vetett bizalmat alaptalanul megingassa. Kéri a válasz tudomásul vételét. (Zajos helyeslés.)

Maniu Gyula nem nyugszik meg a válaszbán.

Günther Antal ismételt rövid felszólalása után, a Ház a választ tudomásul veszi.

A győri tanítóképző-intézet ügye.

Eitner Zsigmond zajos »halljuk«-ozásban interpellációt intéz a kultuszminiszterhez, melyben elmondja, hogy a győri püspöki tanítóképző-intézet IV. osztályának növendékei december másodikán nem vettek részt a császárbülső alkalmából tartott istentiszteleten s ezért őket az intézetből eltávolították.

Kiállítások: Helyesen cselekedtek a növendékek.

Eitner Zsigmond: Erre beadtak egy memorandumot, melyben kifejtették, hogy hazafias meggyőződésük szerint nem tehetek másként. Bűnösök nem vagyunk — írják — csak lelkiismeretünk szerint jártunk el. (Élénk helyeslés a függetlenségi pártok.) Főlemelt fővel járunk a m. t. tanári kar elé, hogy minket az intézetbe visszavegyen s tiltakozunk az igazgatói ítélet ellen, mely szerint királysértést követtünk el.

Polónyi Géza: El kell csapni az igazgatót! Akik a nyilatkozatot aláírták, azoknak kezében jó helyen van letéve a jövő nemzedék nevelése. (Helyeslés.) Az ilyen emberekre nyugodtan lehet bizni az ifjuság nevelését. (Igaz! Ugy van!)

Csepán Géza: Nem fogjuk meghamisítani a történelmet. (Zaj.)

Elnök (csenget): Csendet kérek!

Eitner Zsigmond: De azért mert a trónralépésnek ez a magyarország történetébe tényleg becsempéztett 60 éves jubileumot nem ünnepték meg, a győri püspök ur tulloyalításából... (Igaz, ugy van a baloldalon.)

Eudrey Gyula: Érsek akar lenni Egerben.

zásokat tudna ébreszteni, mint a gyónás. Tucat szám nem lehet embereket nevelni, csak egyénileg. Az egyén megismerésének és bizalma megnyerésének versenyen kívül álló eszköze a gyónás.

Az ifjunak korán kell látni, hogy mint tornyosul ártatlansága felett a nemi érzelmek sötét fellege. A modern erkölcsi próféták a tapintatlan, túlhajtott, tantárgyszerű felvilágosítással akarják ezeket szétverni, pedig csak útmutatást adnak, hogy tévedhet be az érzékiség hálójába, amelyet később széttegni nem egykönnyen tud. Ezen kényes kérdés legdiszkrétebb megoldója a gyónás; az ifjunak hatalmas lánggal felébredő érzékiségének legalkalmasabb tákezője a gyónás. Nem kell félni, hogy az általános felvilágosítással foltolt ejt az ártatlanok lelkén, hisz ez csak egyének szól, annak, aki rászorul; csak oly mértékben, amelyben lelkének megismerése a felvilágosítást szükségessé teszi. Itt a szülői szeretet bármily hatalmas és ügyessége is képtelen valamit elérni, mert tapasztalati tény, hogy a gyermek lelke e titkos szenvedélyeket illetőleg előttük felnyithatatlan könyv, csak az isteni Tanító tudta az emberi nemnek azt a kulcsot adni, mely meg tudja nyitni a szívet, azt a tekintélyt kölcsönzi az égi hatalommal felruházott nevelőnek, mely előtt e legtitkosabb érzelmek is kitarulnak. (Vége köv.)

Eitner Zsigmond: Oly rendeletet adott ki, hogy megfosztotta a negyedéves hallgatókat pályájuktól, már pedig ezért büntetni őket legalább is hazafiatlan és megbélyegző. (Igaz, ugy van.)

Megvagyok győződve, megfogja találni a módját annak, hogy ezen hazafias érzéstől áthatott ifjak e cselekményért nem kegyes büntetésben részesüljenek, hanem elégtételt kapjanak. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Balogh Mihály: Kizárják a többi osztályt is.

Eitner Zsigmond: Igen mert azok is szolidaritást vállaltak. (Éljenzés.) S erre a püspök ur föltűggesztette ez összes osztályok előadását jan. 2 ig s kijelentette, hogy ha addig nem kérnek bocsánatot, valamennyit kizárja. (Zaj.) A püspök hazafiatlan eljárását nem szabad túrni s reméli, a kormány fog találni a megtorlásra módot. (Zajos hosszas éljenzés és taps a szélsőbalon.)

Apponyi Albert: Érdemleges választ nem adhat, mert csak a hírlapokból ismeri az ügyet, de intézkedett, hogy hivatalos értesítést kapjon. Meg lehet győződve a Ház, hogy mindent elkövet, hogy méltánytalanság ne történjék, de arra is figyelnie kelle helyéről, hogy a fegyelmetlenségnek sápot ne adjon. (Mozgás.) Más választ egyelőre nem adhat.

Elnök: Az ülést bezárom.

Erre még nagyobb konsternáció támadt, *Apponyi* a képviselők közé sietett és magyarázgatta eljárását.

Az ülés nagy izgalom között pontban egy órakor ért véget.

A képviselőház mai ülése. Ma a képviselőház mentelmi ügyeket fog tárgyalni. Ugyancsak ma fogja beterjeszteni a pénzügyi bizottság az appropriációs javaslatra vonatkozó jelentését.

Mária Congregatívai ünnep a főgymnasiumban.

A helybeli főgymnasium *Mária congregatívája szeplőtlen fogantatás* ünnepén egy minden pontjában fényesen sikerült matinét rendezett a főgymnasium disztermében. Akik ez ünnepélyen részt vettek, igazi lelki örömmel tapasztalták, mily gyönyörűen fejlődik *Mária* kertjévé az alig három éve ültetett virág. Nem csoda, hiszen e szépséges kertben olyan apostoli lelkű kertészek fáradoznak, mint a főgymnasium tanári kara, élükön érdemes igazgatójuk: *Novotny* S. Alfonz s az egyesület buzgó praesese: *Szilágyi* Dózsa. Hálásak lehetnek a szülők, kik dicsekedhetnek hogy gyermekeiket ilyen *Mária* egyesület nemesíti a Bold. Szűz tiszteletében.

A matinét szép s előkelő közönség hallgatta végig. Megjelentek: *Fetser* Antal és dr *Lányi* József püspökök, *Szécheny* Jenő, dr *Karsch* Lollion, dr *Karácsony* János kanonokok, dr *Vass* Bertalan tankerületi főigazgató, a prem. tanárok, *Novotny* S. Alfonz igazgatóval, *Imrik* S. Zoltán plébános, *Hlatky* Endre, *Tóth* Imre, *Des* Echerolles *Gilbert*, dr *Nyisztor* Alajos, *Beleznay* Antal, *Brém* Lőrinc, *Zlinszky* Béla, dr *Kiss* Géza, *Szabó* Ferenc, *Peszky* Ferenc, *Imrik* László, *Jancsó* Lajos, *Heilinger* József, dr *Imrik* Gusztáv, dr *Gyöngyössi* István, dr *Géher* Lambert, *Serly* Viktor stb. stb. *Hölgyek:* *Sal* Ferencné, *Hlatky* Endréné, dr *Wallner* Ödönné, *Bócz* Gézáné, *Varró* Domokosné, *Tóth* Imréné, dr *Schweiger* Edéné, *Geléta* Gézáné, *Szmazsenka* Ernőné, *Nizsalovszky* Endréné, *Biczó* Rezsőné, *Zlinszky* Béláné, *Kövér* Istvánné, stb. stb.

Az ünnepély a pápai himnussal kezdődött, melyet az ifjuság vegyes kara énekelt *Kovács* Kandid prem. tanár szakavatott vezetése mellett. A nagy közönség a himnust állva hallgatta végig.

Ezután *Novotny* S. Alfonz igazgató nyitotta meg a matinét lelkes beszédével. Örömmel tapasztalja, hogy a város és vármegye egyházi és világi előkelőségei milyen szeretettel

karolják föl a nemrég megalapított Mária congregatiót. Fáradságos munkájuknak szép jutalma ez, ami csak tovább ösztönzi őket az egyesület céljainak megvalósításában. Lelkes szavakat intéz az ifjúsághoz, majd megemlékezik az egyesület két elhunyt jótévőjéről: *Szmracsányi Pál* megyés püspök és *Palotay Laszló* nagyprépostról.

Az elnöki megnyitót a közönség lelkes éljenése honorálta. *Pezderka Sándor* VII. o. tanuló lépett most a pódiumra, s szavalt mélyen átérzve *Rosty Kálmán*, *Immaculata* c. költeményét. Majd a vegyes kar következett; *Resch Mihály* az intézet zenetanárjának szép *Ave Mariáját* énekelték a szerző és *Kovács* prem. tanár vezetésével. A praeciz szépen betanított kar-ének a közönség soraiban általános tetszést aratott.

Az ünnepély fénypontja az egyesület lelkeinek *Szilágyi Dózsának* beszéde volt. Megszoktuk nála a klasszikusan kidolgozott s lelke mélyéből átérzett szónoklatokat, melyek gyújtó hatásában városunk kath. társadalmá nem egyszer gyönyörködik. Ez ünnepi beszéde azonban a nála megszokott magas nivót is felülmúlta. A katolikus nevelés szükségességéről, pótolhatatlanságáról, ebben a Mária kongregáció fontos missziójáról aligha hallottunk magvasabb s elragadóbb ékesszólást mint ez ünnepélyen. Nem akart megszünni a taps s éljenés, midőn beszéde végeztével leszállt az emelvényről. A remek szónoklatot lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük.

Figyelemre méltó pontja volt az ünnepélynek *Molnár Lajos* VII. o. tanuló beszéde *nagy szellemek és vallás* címmel. Bármelyik felnőtt komoly férfinak diszere vált volna munkája, melylyel szembetűnő alapossággal s készültséggel bizonyította be, hogy a világ számottevő tudásai valamennyien vallásosak voltak. Feltűnt ez ifjunál a mély vallásos érzület! Sok ilyen virágszálat kívánunk a főgimnázium Mária kertjében!

Az ünnepélyt az ifjúság *Rudnyaszky* egyik Mária énekével fejezte be. A közönség pedig nem győzött szíve mélyéből gratulálni a tanári karnak s a lelkes közreműködőknek.

A bihari választás.

Nadányi Károly győzelme.

A bihari kerületben tegnap lázas érdeklődés mellett történt meg a megüresedett képviselői hely betöltése. Az utóbbi két hét alatt az egész kerületben lázasan készültek a képviselő választásra. Nagy harcokra volt kilátás. A szociáldemokrata párt nagyhangú agitátorai szerte hirdették, hogy jelöltjük dr. *Tarján Mihály* megválasztása kétségtelen. Megbotránkoztató terrorizmussal dolgoztak, hogy a józan gondolkodású polgárokat megnyerjék maguknak. Hiábavaló volt minden erőszak és hiábavaló *Rigó Loránt*nak a szociálisták javára való visszalépése a függetlenségi lobogó diadalra jutott s *Nadányi Károly* nagy többséggel a bihari kerület képviselőjévé lett megválasztva.

A választás minden nagyobb incidens nélkül folyt le. Egyébként tudósításunk a következő:

Választás előtt.

Biharon még alig jelent meg a nap első sugara, már az egész község talpon volt. Mindenütt nagy tömegekben morognak a választó polgárok. Még nem fejlődnek ki a pártok. Reggel 8 órakor a községbe vezető utak porából sűrű kocsisorok bontakoznak ki megrakva választókkal, akik jelöltjeiket éltetik. Nyolc óra után a tiszta téli napfényes levegőben megcsillannak a tiszti kardok, rövid katonai vezényszavak hangoznak el a s katonák kordont vonnak.

A községben kisebb csapatokban portyáznak a huszárok felváltva a csendőrökkel, aki-

ket *Sebeszta Ottokár* vezetett. Most már kezdenek kibontakozni a pártok.

Nadányi Károly pártja a Kisföldvár-utcán áll föl, a *Rigó* párt Nagyföldvár-utcán, míg *Tarján Mihály* pártja a Kis Péter-utcán. A pártok elhelyezkedése után nyomban lehet konstatálni, hogy a *Nadányi* párt többségben van. A szocialista tábor hatalmasabb ugyan, azonban ennek nagy részét szavazati joggal nem bíró éretlen lármázó gyermekek és részeg asszonyok képezik.

A választás kezdete.

Reggel 8 órakor nyitja meg dr. *Ertsey Péter* választási elnök az aktust. Az első félórán három jelöltet ajánlanak. A függetlenségi párt jelöltje *Nadányi Károly*, a balpárté dr. *Rigó Loránt* és a szocialistáké dr. *Tarján Mihály*. Később a balpártiak még egy jelöltet jelentenek be *Ladányi Károly* nevében, ezt azonban az elnök nem fogadja el, mert a jelölést ugyanazok tették, akik *Rigó* jelölték. Ez a jelölés nyilvánvaló, hogy a választások megtevesztésére irányult.

A szavazás.

A szavazás 9 órakor veszi kezdetét két küldöttség előtt. Az első szavazat-szedő küldöttség elnöke dr. *Ertsey Péter*, míg a másodiké *Eröss Rezső* lemondása folytán *Jamstovits Jenő* volt. Az első küldöttségnél Bihar, a másodiknál Kisbér községi választók kezdik meg a szavazást. Az első voksolás javában folyik, amikor a körözsőlgyi választók *Nadányi Károly* lobogója alatt *Sternberg Lázár* vezetésével külön vonaton Biharra érkeztek.

Délelőtt 10 órakor a szavazatok állása ez:

<i>Nadányi Károly</i>	173.
<i>Dr Rigó Loránt</i>	8.
<i>Dr Tarján Mihály</i>	9.

Tíz óra után a szavazók állásából lehetett látni, hogy *Rigó* bukása biztos, *Rigó* be is jelentette az elnöknek a *visszalépését*. *Rigó* a szocialista jelölt javára lépett vissza ő maga azonban *Nadányira* szavazott. A *Rigó*-párt egyideig még tartózkodott a szavazástól, később azonban egy kis része a szocialistákhoz ment át, a józanabbik része pedig a *Nadányi* párthoz csatlakozott.

A szociálisták vezetői visszatartják a szavazókat, a választás végén akarnak meglepetéseket okozni.

Tizenegy órakor a szavazatok állása.

<i>Nadányi Károly</i>	301
<i>Dr Tarján Mihály</i>	9

Délután két órakor:

<i>Nadányi Károly</i>	548
<i>Dr Tarján Mihály</i>	246

A szavazás nyugodtan folyik a szociálisták azonban minden reményről lemondanak.

Négy órakor a szavazatok állása:

<i>Nadányi Károly</i>	717
<i>Dr Tarján Mihály</i>	261

A szavazók után ítélve a zárórát is meg lehet állapítani. A választásnak előreláthatólag 5 és 6 óra között vége lesz.

Nagy György képviselő, aki *Rigó* visszalépése után a szociálisták mellett agitált, lemondva minden reményről eltávozott a választás helyéről. Most már gyorsabb tempóban folyik a szavazás.

Fél öt órakor:

<i>Nadányi Károly</i>	859
<i>Dr Tarján Mihály</i>	337

Öt órakor vége felé jár a szavazás, mindkét párt kiadta erejét.

<i>Nadányi Károly</i>	859
<i>Dr Tarján Mihály</i>	437

A szociálistáknak egy kis csapatjuk még van tartalékban s most csak ez ad némi munkát a küldöttségeknek.

Félhat óra kor van záróra, a szavazatok állása:

<i>Nadányi Károly</i>	859
<i>Dr Tarján Mihály</i>	501

Több szavazó nincs. A választási jegyzőkönyvek lezárása után az elnök kihirdeti az eredményt. Eszerint leszavaztak összesen 1368-an ebből *Nadányi Károlyra* 859, *Tarján Mihály* dr.-ra 501 és *Rigó Loránt*ra 8 szavazat esett. *Rigó* visszalépése folytán a választás *Nadányi Károly* javára 358 többséggel végződött.

Ertsey Péter dr. választási elnök *Nadányi Károlyt* a bihari kerület képviselőjének jelentette ki.

Háboru előtt.

Montenegró memoranduma.

London, dec. 9. A »Times« röviden közli annak a memorandumnak a tartalmát, amelyet Montenegró a berlini szerződést aláírt összes hatalmak képviselőinek Cettinjében átnyújtott. Montenegró ebben a memorandumban *Spizzának* különválasztását követeli, de egyben kijelenti, hogy ez ugyan Montenegrónak legfontosabb, de nem egyetlen kárpótlási követelése. Minthogy ugyanis Auszria-Magyarország — úgy látszik — le akar mondani a berlini szerződés 29. pontjáról, *Spizza*, ha a hatalmak beleegyeznek ebbe, Auszria-Magyarországra nézve minden értékét elveszteni, míg ellenkezőleg a 29. pont megszüntetése *Spizza* nélkül Montenegróra nézve igazi előnyt nem jelentene.

Kormányválság Szerbiában.

Berlin, december 9. A *Morgenpost* jelenti *Belgrádból*: Napok óta komoly kormányválság volt készülőben a trónörökös magatartása miatt, a melyet azonban egyelőre sikerült elintézni. A trónörökös többszörös intelmek dacára sem szűnt meg a közvéleményt magatartásával és beszédeivel felizgatni, amivel a kormányt ferde helyzetbe sodorta. A kormány végre igen érelyesen állást foglalt a trónörökössel szemben és tegnap bizalmas értekezletet tartottak a kormány összes tagjai a király elnöklete alatt, melyre a trónörököst is meghívták. A miniszterek a trónörökös jelenlétében a legkomolyabban felszóltak a trónörökös magatartása miatt és kijelentették, hogy azonnal lemondanak, ha a trónörökös magatartását meg nem változtatja. Az értekezlet nagyon hevesen folyt le. A trónörökös végül megígérte, hogy ezentul nagyobb mérsékletet fog tanusítani, mire a kormány tagjai kijelentették, hogy egyelőre megmaradnak hivatalukban.

Belgrád, dec. 9. Az egész szerb tisztikar azzal a kérelemmel járult a trónörökös elé, hogy vigye keresztül atyjának az ő javára való lemondását, minthogy az »összeesküvők« uralma már tarthatatlan. *György* tegnap egy ilyen tartalmu és 900 katonatiszt aláírásával ellátott petíciót nyújtott át a királynak. Követelte továbbá azt is, hogy bocsássa el a minisztériumot, mert különben kénytelen lesz a tiszti forradalom élére állni. *Péter király* ezt a dolgot előterjesztette a miniszteri tanácsnak és erre a miniszterek kijelentették, hogy a trónörökös beteg és internálni kell őt egy szanatóriumba. Azt azonban elhatározták, hogy az elitelt ellenösszeesküvőknek meg fognak kegyelmezni. Nisben a tisztek a hadosztályparancsnokoknak átadtak egy memorandumot, amelyben azt köve-

telik, hogy az összes internált tiszteknek azonnal adjanak kegyelmet, mert különben a trónörökös királylyá fogja kikiáltani.

A kormány egyébként a béke álláspontján marad és kijelentette, hogy csak abban az esetben mond le, ha a szkupstina többsége is a háborút javasolja. Az elítelt ellenősszeesküvőket december 12-én fogják amnesztálni. Az özszeesküvők azonban a hadseregbe soroztatnak. A király egy esetleges merénylet ellen garanciát kapott a kormánytól.

Egy másik szenzációs távirat ezeket jelenti:

Bojovics ezredesnek Nisben egy 400 katonatiszti aláírással ellátott memorandumot nyújtottak át. Ebben kijelentik a tisztek, hogy az esetben, ha december 12-ikéig nem bocsátanak szabadjára az ellenősszeesküvő tiszteket, akkor az egész morava-divízió föllázad és a trónörökös fogják királylyá kikiáltani.

UJDONSÁGOK.

* **Mikor lesz kész a vízmű kibővítése?** Ez év tavaszán élénk szemrehányásban volt része Nagyvárad város tanácsának azért, mert a vízmű kibővítésének ügyét olyan lanyhán kezelte, hogy az égetően szükséges kibővítést a folyó évben nem lehetett elkészíteni. De hát ezen már túl vagyunk. Azóta a munkálatokra az árlejtést kiirták s annak eredményéről a mai városi közgyűlésen tesz jelentést a tanács. Arra most nem terjeszkedünk ki, hogy ezuttal is a Ganz-cég drágább ajánlatát ismét előtérbe akarták némely oldalról tolni, csupán arra hívjuk fel a törvényhatósági tagok figyelmét, hogy tájékozást szerezzenek a mai közgyűlésen arról, hogy mikor számíthat a közönség a kibővítés elkészítésére és üzembe helyezésére? A városi főmérnök ugyanis akként nyilatkozott, hogy a jövő év folyamán nem készül el annyira a kibővítés, hogy üzembe vehessék, legfeljebb a jövő december havára. Ez azt jelentené, hogy a jövő évben Nagyvárad város közönsége ismét ki lesz téve a vízhiánynak, még fokozottabb mérvben, amiből kiszámíthatatlan bajok keletkezhetnek. A főmérnök kijelentése bizonyára mindenkit meglep, mert a város közönsége azon hitben volt, miszerint úgy előkészíti a tél folyamán ezen fontos kérdést a városi tanács, hogy a tavasz nyitásával a munkálatokat haladéktalanul megkezdik s a kánikulai forróságban már megszűnnek az új mű üzembehelyezésével az eddigi bajok.

* **A Szacsavay-szobor művésznék kérése.** A nagyvárad Szacsavay-szobor már két év óta áll az Ezredévi Emlék-téren, de a szobrot készítő művészzsel: Margó Edével még nem lett elintézve teljesen a szobor készítésének és felállításának pénzügyi része. A szobor szállítási és alapozási költségeiből 781 kor. 70 fillért a város fizetett ki s most per utján akarja ezt a szobrásztól behajtani. Margó Ede kérvényt adott be Nagyvárad város tanácsához, amelyben kéri, hogy ne ő rajta, hanem a bronzöntő cégen hajtsa be a város az összeget, mert szerződés szerint azt terheli. Az alapozás költségeit pedig, a szerződés szerint, a város volt köteles viselni. Kéri még a művész, hogy az általa már korábban kért 4500 koronát utalja ki a város. Ő ugyanis a szobrot, hogy a szabad téren jobban érvényesüljön a kikötött nagyságnál nagyobbra készítette, továbbá a mellékalakot nem a szerződés szerint 3 darab kőből, hanem sok-

kal drágább egy darab kőtömbből faragta, ami sokkal több fáradságba és költségbe került s emeli a szobor értékét és becsét. Mint szerény viszonyok között élő szobrász művész kéri a várost, hogy az elvileg már elfogadott összeget részére a város törvényhatósági bizottsága adja meg. Nagyon alkalmatlan időben jött e kérvény. Pótadó-emelés előtt áll a város megint, tehát arra is alig jut, ami okvetlenül kell.

* **Indítvány a vasutasoknak kiadott miniszteri rendelet ellen.** A lapok hirt adtak arról, hogy a kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a vasuti alkalmazottaknak büntetés terhe alatt megtiltja, hogy a szocialista pártnak, vagy az ezáltal létesített valamely szakszervezetnek tagjai legyenek. Dr Várady Zsigmond, dr Váradi Ödön, Grósz Sándor, Breider Ármín, dr Tóth Ferenc, dr Bárdos Imre törvényhatósági bizottsági tagok tegnap indítványt adtak be a miniszteri rendelet ellen. Az indítványozók szerint megőlyezendő volna a kormányzatra, hogy ha a rendeletnek az lenne a célja, miszerint a kormány érdekében a vasutasok azért nem csatlakozhatnak valamely politikai párthoz, nehogy a kormánynak ellenzéke legyen. Szerintük a miniszter azt célozta rendeletével, hogy a vasut forgalmát és biztonságát a szociáldemokrácia erejétől és befolyásától függetlenné tegye. A kormány rendeletét azonban mindenkép helytelenítik s ezért indítványozzák, hogy határozza el a közgyűlés az országgyűléshez és kormányhoz felirat küldését, amely szerint törvényhatóságunk csak helyeselheti a m. kir. államvasutak üzemének biztonságát, pontosságát és zavartalanosságát lehetőleg fokozni és preventive is védekezni óhajtja, mindazonáltal a kereskedelemügyi kormánynak a vasuti alkalmazottakat a szociáldemokrata párttól és szakszervezetektől eltiltó rendeletét e célra sem alkalmasnak, sem alkotmányjogilag megengedettnak és helyesnek nem találja s ezért a rendelet visszavonását és visszavontatását kéri. A városi tanács az indítványt beviszi ugyan a mai közgyűlés elé, azonban azzal a javaslattal, hogy az idő rövidsége miatt, de meg azért is, mert ilyen rendelet a városhoz nem érkezett, adja ki a törvényhatóság előkészítés végett az indítványt a tanácsnak. Kár kerülgetni a dolgot. Legyen bátorsága a tanácsnak nyiltan állást foglalni az ilyen felforgató tendenciájú indítvány ellen.

* **Rendőri felügyelet a Bunyitay-ligetben.** Gerő Ármín főkapitány bejelentette a városi tanácsnak, hogy a Bunyitay-liget állandó őrizetére rendőrszemet rendelt ki. Ezáltal az őrszolgálat súlyosabbá van téve, s kéri, hogy a Baross-híd végén levő s jelenleg használaton kívül helyezett vámbódét rendőrkülönítmény elhelyezésére adja át a tanács.

* **Gyászrovat.** Dr Dunst János szombat-hely város tanácsosa és helyettes polgármester életének delén elhalálozott. Az elhunyt változatos szép pályát futott meg. Szép jövő kecsegtette a katonai pályán, de azt szívének feláldozta. Nagyváradon hosszabb ideig szolgált a 39. ezredben mint főhadnagy és a deli tiszt nagy rokonszenvre tett szert a társadalom. *Beczka* Lajos leányát, *Gizellát* birta nőül, kinek kedvéért a csillogó katonai életnek búcsút mondott, s mint talentumos, érdemes tisztviselő szép pozíciót vívott ki magának. Egy nagy közigazgatási jogi munkát is hagyott töredékben maga után. — *Peczold* Helén m. á. vasuti állomási pénztárkezelő, élete 47. évében Nagyváradon elhunyt. Temetése kedden, dec. 8-án nagy részvét mellett ment végbe.

* **Huszonöt krajcárért agyonverték.** Hogy milyen bosszuálló a mi népünk és milyen csekélység előtte egy emberélet ezt a következő eset eklatánsan igazolja. *Tatos* Ferenc érmihályfalvai tejszállító ember nyugodtan vágott közibe az egy lónak mikor hazafelé ment, mikor régi haragosát *Sütő* Sándort az uton meglátta. El is ment már mellette, amikor Sütő

hátról ütlegelni kezdte *Tatos*t, ez az ostorával védekezett, mire *Sütő* a két legény cimborájával és két leány segítségével fokossal agyonverte. A ló ismerve már a mindennapos utat agyonvert kocsisát hazavitte. Otthon először azt hitték, hogy a hideg áldozata *Tatos*, de a későbbi vizsgálat mutatta ki, hogy gyilkosság következtében halt meg *Tatos*. A csendőrség a tetteseket a székellyhidi járásbíróshoz kísérte, ahol kitudódott, hogy a régi harag *huszonöt* krajcár tartozás miatt volt kettőjük között. *Tatos* négy árvát hagyott hátra. *Sütő* fiatal ember.

* **Megvette a tartozását.** Belényesi tudósítónk jelenti, hogy *Miklé* Péter albisi lakos-rájával és két leány segítségével fokossal agyonverték. Ennek oka az volt, hogy *Ducs* Mihály adott *Miklé* Péternek 140 korona kölcsönt, amiből 96 koronát már régebben megadott az adós; a hátralevővel talán szorult anyagi helyzete miatt maradt adós. Ezt akarták megvenni rajta hétfőn este a hitelezői. Ugyanis *Miklé* Péter, ahogy *Váradról* hazafelé igyekezve a vonatról *Baresten* leszállt, folytatta útját hazafelé. Utközben *Kollest* község mellett várták *Ducs* Mihály és fia *Szime*, akik rövid szóváltás után agyonverték. A gyilkosokat a csendőrség letartóztatta.

* **Halált hozó szőlőmag.** Megrendítő hír jutott hozzánk egyik vidéki tudósítónktól. Ugyanis *Fepur* János belényesi gimnáziumi tanár vig kedéllyel költötte el vacsoráját tegnapelőtt este feleségével és *Titusz* nevű 3 éves kis fiacskájával. A vacsora végén, mikor a gyümölcsre került a sor, a kis *Titusz* is hozzáfogott szőlőt enni és bizony alig egy pár szem szőlő elfogyasztása után egy szőlőmag a légszövébe ment és oly veszélyes helyre került, hogy ennek következtében az orvosi beavatkozás dacára is megfulladt a kis gyermek.

* **Rendőri hírek.** *Gans* Vilmos kereskedő panaszt emelt, hogy Magyar-u. 38. sz. a. levő üzletéből, tegnap este 8 óra tájt míg ő és felesége a szomszédos helyiségben voltak, valaki a pénzes fiókból elemelt egy bőr erszényt körülbelül 60 korona ezüst pénzzel. Rendőrség nyomozza a tettest. — *Juhász* János kocsis panaszt emelt, hogy a Szalárdi-utca 9. sz. a. levő istállóból egy ló pokrócot és egy pár csizmáját és szürke csizmanadrágit tegnap viradóra ellopták. A tettest egy elbocsátott lovász személyében gyanúsítja. A rendőrség intézkedett a tettes elfogatása iránt. — *Szabó* Imre bolti szolgát munkaadója ma délben elküldötte valami izennel *Jakab* Mátyás gazdatiszt lakására. *Szabó* az izenet átadása után az előszobában levő télikabátból egy pár keztyűt elcsent. A károsult *Jakab* azonban hamarosan észrevette a lopást s utána eredt a tolvajnak és elvette tőle a téli keztyűt.

Névjegyek

a legizlésebb kivitelben megrendelhető
SEBŐ IMRE könyvkereskedőnél
Nagyváradon, Rákóczi-ut.

* **Az intelligens közönség találkozó helye.** Legelső helyen áll ma városunkban a »Pannónia«-étterem, melyet az intelligens közönség oly előszeretettel keres fel úgy, hogy előkelő színvonalu jellegét ez a felette praktikus és szép berendezésű helyiség napról napra még jobban fokozza és szilárdítja. — A füstnélküli, magas, világos és otthonias helyiségek szinte világvárosi jellegűt öltönek, a mikor a déli és esti órákban ott étkező nagyszámú disztिंगvált közönség elfoglalja a

sok asztalokat. Az étterem derék tulajdonosa megmutatta, hogy szakértelemmel, ambícióval és előzékenységgel rövid idő alatt is mennyire lehet a közönség rokonszenvét megnyerni s bátran mondhatjuk, hogy Czipóth Ferenc városunkban máris népszerűsége tette szert.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: A paradicsom.

Péntek: A paradicsom.

Szombat: A préda.

Vasárnap d. u.: A hadnagy ur, este: Tárjárás.

A préda. A szombati előadás eseménye lesz a Szigligeti-színháznak. *Schnitzler* Arthur *Préda* c. darabja kerül itt először színre magyarul. Megkapó érdekes szindarab ez, mint a bécsi író minden alkotása. A premier iránt természetesen nagy az érdeklődés. Az előadás tekintettel a Gyermekebarát estélyére, 7 órakor kezdődik.

MULATSÁG.

Naptár.

Január 22. Jogász kolon-estély.

EGYESÜLETEK.

A Biharmegyei Pénztézeti Tisztviselők Szövetsége. Nagyszabású előkészületek folynak a pénztézeti tisztviselők vasárnapi alakuló közgyűlésének minél impozánsabb lefolyása érdekében. Az ország minden részéből, főleg Budapestről már nagy számban jelentik jövetelüket közgazdasági életünk előkelőségei, köztük Mándy Lajos, Gyenes Lajos, Leitner Zsigmond, dr. Éber Antal, dr. Hantos Elemér. Az előkészítő bizottság munkálataiban tevékeny részt vesz dr. Hoványi Géza a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatója is. A fővárosból és vidékről érkező vendégek ismerkedési estélye szombaton este félkilenc órakor a »Pannónia« éttermében a disztribúció vasárnap d. u. félkettőkor a »Fekete Sas« éttermében. Ezzel kapcsolatban vettük a következő sorokat: Felkérjük a Biharmegyei Pénztézeti Tisztviselők Szövetsége előkészítő bizottságának összes tagjait, hogy ma, csütörtökön este félhét órakor a Biharmegyei Takarékpénztár helyiségében tartandó gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Hankovits Sándor biz. elnök, Kelen Béla biz. jegyző.

SPORT.

A Nagyvárad sport-egylet házi versenye. E hó 6-án zajlott le a reáliskola tornatermében a Nagyvárad sport-egylet versenye. Szépen sikerült s a város előkelőségeinek színe-java nézte végig. Nagyvárad athlétái szebbnél-szebb mutatványokkal szórakoztatták a zsufolásig közönséggel megtelt termet. Az athléták diszfelvonulása után a »Hymnuszt« énekelték, melyet a szabadgyakorlatok követték. Azután volt nyújtó, korlát-gyakorlat, helyből magas ugrás, távolból magas ugrás, függőszökés, helyből távolugrás és súlyemelés. Végül a díjkiosztás történt meg. A verseny

győztesei lettek: *Dayka* Endre, *Szegedy* Géza, *Hódosi* Márton, dr. *Szeghalmi* Sándor, *Fallay* Bandi, *Szeghalmi* József, *Dallos* Ferenc, *Krammer* Lajos, *Bihary* Gyula, *Keszthelyi* Zoltán, *Vitán* Zoltán és *Gombay* János, a kiknek a versenybírók elnöke szép beszéd kíséretében tűzte mellőkre a megérdemelt érmeiket. A versenybírók tagjai voltak: *Glac* Antal főispán, *Szathmáry* Király Andor, dr. *Vass* Bertalan kir. főigazgató, dr. *Ardeleán* Jusztin ügyvéd, dr. *Hoványi* Gyula kir. jogtanár, *Orbán* Sándor kir. hadapródiskolai vivómester és *Szegedy* Géza reáliskolai tanár.

TÁVIRATOK.

A pápa állapota.

Róma, dec. 9. X. Pius pápa egészségi állapotában határozott javulás állott be. Osztottsága annyira jól érzi magát, hogy az orleánsi szűz boldoggá avatásán meg fog jelenni. A boldoggá avatásban és abban, hogy az orleánsi szűz Franciaország patrónája legyen, a francia püspöki kar is egyetért.

A győri képezde igazgató nyilatkozata.

Győr, dec. 9. A képezde igazgató nyilatkozatot tett közbe, mely szerint ő a kicsapott képezdeszek ügyében előterjesztéssel élt a megyés püspök előtt, azonban előterjesztését a püspök figyelmen kívül hagyta. Előterjesztésében kijelentette, hogy a képezdeszekkel szemben, még ha azok szabályellenes dolgot is követtek el, nem szabad a legszigorubb büntetést alkalmazni, hanem fegyelmi utra kell terelni a dolgot. Ő különben mindent elkövet, hogy ez az ügy békés elintézését nyerjen.

A szigetvári választás.

Szigetvár, december 9. Komjáthy Béla balpárti, Duchon Ödön függetlenségi és Biró József földmivespárti állanak szemben egymással. Duchonnak erős, fegyelmzett pártja van. Leghangosabbak a Komjáthy Béla választói, akik — hir szerint — paktumra készülnek a földmives-párti választókkal Komjáthy érdekében. A szavazást kilenc órakor megkezdték. Rendzavarás nem történt.

Szigetvár, december 9. A szigetvári választás szavazati arányáról déli 12 órakor a következő távirat érkezett:

Biró József	246
Duchon Ödön	231
Komjáthy Béla	138

A caracasi harci riadó.

Newyork, dec. 9. Willemstadi távirat szerint ott arról értesültek, hogy a caracasi kabinet múlt csütörtökön tanácskozott a hollandi hadihajókkal szemben követendő eljárásról és akként határozott, hogy az első hajóra, a mely ellenséges cselekményt követ el, tüzelni fog. A Heenskerk hadihajó tegnap éjjel elhagyta Willemstad kikötőjét és a venezuelai partok mentén fog cirkálni. A Friesland cirkáló Maracaibo kikötőjében San Carlos erődjéül látávolságban horgonyoz.

Igazságszolgáltatás.

Erős Rezső sajtópere a táblán.

— Első nap. —

Emlékeztében van még a közönségnek az a sajtóper, melyet *Erős Rezső*, a l. sz. püspökség jószágigazgatója indított a »Nagyvárad Napló« ellen. A »Nagyvárad Napló« pár éve szenzáció kedvéért hasábos cikkeiben rágalmazta meg a püspökség gazdaság rendszerét, különösen *Erős Rezső* egyéniségét s cikkeiben nem kimélte a püspök személyét sem.

A válótlanságoktól hemzsegő és félre nem érthetően rosszindulatu személy-élő cikkek miatt *Erős Rezső* sajtóper indított a »Nagyvárad Napló« ellen s a cikkek miatt a bíróság *Fehér* Dezsőt, *Nagy* Mihályt és *Hegedüs* Nándort vonta felelősségre. *Erős* a törvényszék előtt teljes bizonyítást engedett a közleményre vonatkozólag; a vádlottak semmit sem tudtak bizonyítani. Ennek folytán, miután *Nagy* Mihály és *Hegedüs* Nándor a teljes felelősséget elvállalták, *Fehér* Dezső ellen a főmagánvádló a vádat elejtette, a törvényszék *Hegedüs* Nándort 4, *Nagy* Mihályt pedig 3 havi fogságra és 200, — illetve 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Miután pedig megállapított, hogy az inkriminált kifejezésekhez ez adatokat *Jancsó* Károly vármegyei aljegyző szolgáltatotta s ő is sugalmazta azokat, a törvényszék elrendelte, hogy az iratokat a *Jancsó* Károly, jelenlegi szociáldemokrata párttitkár elleni büntető eljárás megindítása végett az ügyészséghez áttessenek.

A vádlottak felebbezése folytán került az ügy a királyi tábla elé.

A tárgyalás tegnap kezdődött.

Elnök volt *Urban* Adolf kuriai bíró, előadó *Kepes* L. Miklós, szavazó-bírák: *Harmathy* Károly, *Böhm* Jenő és *Molnár* Géza. A főügyészség képviselőjében dr. *Károvszky* Ferenc főügyész helyettes volt jelen. *Erős* Rezső képviselőjében megjelent *Rádl* Odön helyettese, dr. *Poynár* Széver, *Hegedüs* Nándor és *Nagy* Mihály védelmét dr. *Dénes* Sándor látta el.

Az ügy általános megjelölése után dr. *Kepes* L. Miklós ismertette az ügyet s felolvasta az inkriminált cikkeket egész terjedelmükben, egyuttal behatóan ismertette az erdészeti közigazgatási iratokat. Kiterjeszkedett arra a pótbizonyítására is, amelyet a tábla a felebbező vádlottal kérelmére fogatosított.

A tegnapi tárgyalást egészen betöltötte az ügy ismertetése és az ítélet felolvasása. A perbeszédre ma kerül a sor.

A belényesi választás epilógusa. Már többször megemlékeztünk arról az incidensről, ami a belényesi képviselőválasztáson *Ertsey* főszolgabíró és dr. *Barta* Ferenc volt képviselő között 1907. aug. 25-én lefolyt. Tegnap ismét felelevenítették a törvényszéken ez az ügy, folytatódván a már elkezdett, de a tanúk meg nem jelenése miatt elnapolt tárgyalás. A tegnapi nap folyamán elsősorban kihallgatott *Simko* József és *Kardos* Árpád, kik vallomásaikkal azt igazolták, hogy dr. *Barta* Ferenc semmiféle hatóság elleni erőszakot nem követett el, csupán csak becsületében sértette meg a főszolgabíró, miért is a kir. törvényszék 400 korona pénzbírságra ítélte. A vádlott felebbezett.

Sikkasztó hivatalsszolgá. A széplaki takarékpénztárban már hónapok óta észrevette a pénztárnok, hogy a wertheim szekrényből kisebb-nagyobb összeg hiányzik. Az igazgatóságnak rögtön a hivatalsszolgára *Neiman* Jánosra irányult a gyanuja; fellépni azonban bizonyítékok hiányában nem lehetett ellene. Elhatározta tehát az igazgatóság, hogy egyik este lejegyzi

a papírpénzek sorszámaival s ezt meg is tette. Másnap aztán megint hiányzott vagy 40 korona papírpénz. Az egyik hivatalnok rögtön a szolgálóhoz ment s valami ürügy alatt kölcsön kért tőle 80 koronát. Neiman János beugrott a verembe és rögtön adott 3 drb 10 koronás bankót. A számok megvizsgálása után aztán kint, hogy a szolgáló a tolvaj, mert az általa adott pénz száma megegyezett a hiányzó bankjegyek számával. A vállatóra vett szolgáló töredelmesen beismerte, hogy ő volt a tolvaj s elmondta, hogy körülbelül 600 koronát vett így ki átkulcs segítségével a pénzszekrényből, mit vissza is fizetett leleplezése után. Az elmondott esetnek tegnap volt a folytatása a törvényszéken. Csulyok Béla volt az elnök, az ügyész László Márton. A vádlott a törvényszék előtt is töredelmesen beismerte tettét. A kir. törvényszék 1 év és 6 havi börtönrre ítélte. Védője Király Péter debreceni ügyvéd volt.

KÖZGAZDASÁG.

Allami szövöszék adományozása. Az alulírott kereskedelmi és iparkamara közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megbízásából egy abrosszövésre alkalmas szalánczi szövöszéket az alábbi feltételek mellett az arra legelőbb igényel bíró Lási iparos szövöszéknek engedélyez. 1. A szövöszékre mindazon háziiparos szövöszék pályázhatnak, akik a szövöszékben kellő kiképzést nyertek, s különösen a szalánczi szövöszék kezelésében már megieledő gyakorlatot bírnak és ezen képzettségüket hiteles okmányokkal igazolják. 2. A szövöszék 3 évi állandó üzemben tartás után megy át az illető tulajdonába, addig azonban az állam tulajdonát képezi. 3. A bizonyítvány nyal kellően felszerelt kérvények a f. 1908. december hó 18 ik napjáig adandók be az alulírott kamarához. A szövöszék adományozására vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig megteudhatók. Nagyvárad, 1908. december hó 8 án. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Bortermelők figyelmébe.

Van szerencsém a mélyen tisztelt bortermelőknek tudomására hozni, hogy borüzletemet borbizományi eladással kötöttem egybe.

Ugy bel- mint külföldön a legtekintélyesebb bornagykereskedőkkel állók állandóan összeköttetésben, kérem tehát a könnyebb eljárás céljából az eladásra szánt bormenyiségeknek néhány sorban való bejelentését legolcsóbb, árák megjelölésével.

Gerő Zsigmond

Nagyvárad Nagypiacz-tér 7 sz.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, dec. 9.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, dec. 9.

Osztrák hitelrészvény	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	748.—
Lezámitoló bank	—	743.75

Rimamurányi	—	561.50
Osztrák-m. államvasuti részv.	—	692.25
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. dec. 9.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	240.—

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Érdeklődő. (Helyben) Ismerjük mi apróra a készülődő *Narancsvirág* estély érdekességeit, szereplőit stb., de elvből nem közlünk róla semmit, mert ismételtel kijelentettük, hogy bőjti táncmulatságokról sem reklam-hireket, sem referádákat nem közlünk.



REGÉNYCSARNOK.



EMIKE.

IRTA:

HAJDU IMRE.

(Folytatás.)

7.

— Elmondom tehát még ezt az egyet, azután haza megyek, mert elosztják az éjszakát, — tudátok meg tehát, hogy nevelőm akadt.

En, ki valami nagyszerűt vártam, nemcsak minden jelentőség nélkülülnek, de igenis természetesen találtam a közleményt, de nem így volt ezzel a többi, különösen István.

— Nevelője akadt? — Ión az általános csodálkozás kifejezése.

— Nos, mi van ezen csodálni való?

— Igen sok! — válaszol István csipős célzással.

— Valóban szeretném tudni, érdeklődik az öreg ur, ki előttem kissé restelni kezdte a dolgot.

— Ha épen kívánja tudni bátyáml én újból csodálkozásomat fejezem ki a felett, hogy oly országghírű vásott fiukhoz, milyenek az urambátyáméi, nevelő akadt.

— Ejnye, a ki mondta nekil! — békélenkedik az öreg ur, — hát ily veszett híret költik az én fiaimnak és én végtére sem tudom, hogy miért?

— Azért, mert rosszak, mint az ördögfiuk, urambátyám pedig, a helyett, hogy a szükséges fenyíték által vagy maga javitáná, vagy javítani engedné, elég gyenge ezt még a nevelőnek is megtiltani; avagy talán már felede Lajika kedves fia históriáját? kit, midőn a tisztelendő piaristákhoz méltóztatott adni, egy hatalmas lanyelű kést, ilyenforma atyai utasítással kegyeskedett csizmaszára mellé dugni: »ha pedig azok közül a pocakos papok közül valamelyik megütni bátorkodna, ezt mártsd a hasába«, — hogy továbbá a születése óta bátyám által vásottnak nevelt fu, talántán korábban adhatott okot az oskoiai fenyítékre, ezt mindenki elképzelheti; s hogy mi lett azután mindennek következése, azt szinte mindenki gyaníthatja, a mi t. i. sem több, sem kevesebb, mint hogy Lajikát pár nap mulva csufosan kicsapták az iskolából. — nos, nem így történt?

— Mindegy! inkább kicsapják, mint megcsapják — heveskedik Filemon bácsi — ur lesz abból azért, ha holmi haszontalan páter, kiről azt sem tudjuk, honnan keze lába, nem gyakorolja is rajta a megbecstelenítő stragést; mindegy, mondom! egyáltalában nem tőröm egy nemes fu megszegyenítését, megbecstelenítését, mondjon nekem bárki, amit tetszik, de én olyan ember vagyok s olyan is maradok, s nem fogok sohasem megszegyenítését, sem becstelenítését, sem leuzést tűrni, ha mindjárt

sajáf fejem is menne utána, még tulajdon testvéremtől sem, ennek is jól megmondtam a napokban a magamét. (Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKIOS GYULA.

PFAFF CZÉG
LONDON
PARIS
ÉS
BERLINI
NYAKKENDŐ
ÚJDONSÁGAI
PAZAR VÁLASZTÉKBAN
MEGÉRKEZTEK

DENT GLOVES ÉS FOWNES GLOVES
A VILÁG
LEGJOBB
KEZTYÜI
KAHATÓK.
PFAFF CZÉGNÉL

PFAFF CZÉG
VADÁSZ
KÜLÖNLEGESSÉGEI
MEGÉRKEZTEK

Nagy karácsonyi vásár.

Legcélszerűbb ajándéktárgyak

hölgyek és urak részére.

Külön gyermekjáték osztály.

Szép kivitelű gyermekjáték- ujdonságok.

Francia babák óriási választékban és rendkívüli nagy választék játék különlegességekben, melyek legolcsóbban kaphatók

Waldmann Ernő

Diszmiárak, sport és utazó cikkek üzletében,
Rákóczi-ut, az Orsolya-zárdával szemben.

Interurban Telefon 371.

1600 koronát

jövedelmező ház, termő, lugasszöl-
lővel beörökített kerttel, szabad-
kézből ELADÓ. Értekezhetni Hu-
szár-utca 7. szám alatt. :: ::

Gőzmosóda vegytisztítógyár

— Nagyvárad, Gilányi-utca. —

Mos, vasal s vegyileg tisztít

Mindennemű fehérneműek mosását a legnagyobb pontossággal eszközöljük. — A vegyi tisztítókban női és férfi-ruhák, blousok, függönyök, szőnyegek a legszakszerűbben lesznek elkészítve.

A ruhák el- és hazaszállítását saját

kocsijainkkal eszközöljük.

Vidéki és városi telefon szám 398

Belépési felhívás a Polgári takarékos és segélyszövetkezet 14-ik évtársulatába.

A »Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet« 1909. január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át vagyis 1911 év végéig tart. Mindenki tetszésszámban szeritien jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenkint 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelte után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik s mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerülthasználattal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések daczára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséget hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 4% részét 6%-os kamattal mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai chequelapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1909. január 1-től kezdődő 14-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet igazgatósága.

Az évtársulatok befizetései vasárnap kivételével a hét bármelyik napján eszközölhetők.

Belépési felhívás.

A nagyváradai hitelbank takarékos és segély szövetkezet 7-ik évtársulatába.

A nagyváradai hitelbank takarékos és segély szövetkezet 1909 január 1-én

új 7-ik évtársulatát kezdi meg.

Ezen szövetkezet célja, hogy tagjait apróbb betétek által a tőke takarításra buzdítsa, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt.

Tagja lehet a szövetkezetnek bárki ki magát három éven keresztül hetenkint legalább 20 fillér befizetésre kötelezi.

Minden tagnak joga van befizetésének 4—5 részét minden kezes nélkül kölcsön képen felvenni, mely kölcsönnél a legmértányosabb kamattal lesz felszámítva.

Beiratás díj címén minden üzletrész után 10 fillér fizetendő. A könyvecskét már az első heti betét és beiratási díj befizetése után kiadjuk. Vidéki tagok a heti befizetéseket postán, (cheque) lapok útján teljesíthetik.

Befizetések bármely hétköznap d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig teljesíthetők.

A nagyváradai hitelbank takarékos és segély szövetkezet igazgatósága.

Megnyitak a Fekete Sas nagyszálloda éttermei.

Nagyvárad valóságos látványosságát képezi a Fekete Sas éttermei és földalatti (souterrain) vendéglőhelyiségei. Pazar fény közepette a legmodernebb berendezkedés biztosítja a kitűnő kényelmet ezen helyiségekben.

Kitűnő magyar és francia konyha, kiváló bel és külföldi borok, Dréker féle dupla márciusi sör.

Társas étkezések céljára a legalkalmasabb helyiségek állanak rendelkezésre. Valóban méltán rászolgál ezen helyiség és annak fáradságot nem kiméző bérlelője BENRÁD ALBERT arra, hogy a nagyközönség őt pártfogásban részesítse.

Eladó hizott sertések.

A nagyváradai latin szertartású káptalani uradalom ősi-i hizalójában öreg és fiatal hizott sertések kaphatók november hó 24-én és ettől számítva két hetenként. Sertések ára az átvételkor a helyszínen: őssi majorban fizetendő.

Előjegyzések az uradalom központi irodájában Sal Ferenc-utca 4. sz. eszközölendők.

Papp Imre,
uradalmi főtiszt.

Utánnomás nem díjazatik.

➤ Megérkeztek az összes őszi és téli újdonságok ➤

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházába,

minden cikkben, őszi és téli modell-felöltők, angol és skót
kostüm-szövetek, blouse-selymek, szörme-collor blouseok és
szoknyák igen nagy választékban és rendkívül jutányos árban
árusítanak.

== A lelegegánsabb és legjobb kivitelű ==

angol kosztümök, francia ruhák, őszi és téli

peluche és szörme felöltők, ez évben ismét megnagyobbított saját
műtermeimben szintén rendkívül jutányos árban vállaltatnak el.
Művezető főszabász: BÖHM. J. ur, az ARVAY JÁNOS és TSA
budapesti cs. és kir. udvari szállító cég volt főszabásza.

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-tér.

Karácsonyi ajándékul alkalmas imaköny-
vek, ifjusági iratok, képeskönyvek,
képeslap albumok, festék-dobozok s írő-
készletek a legnagyobb választékban kap-
hatók SEBŐ IMRE könyv- és papirkeres-
kedésében Nagyváradon, Rákóczi-ut. ☒